

Тема 12. Юридична відповідальність за земельні правопорушення

Функції
Відповідальності за
порушення земельного

1.

вона виступає як засіб забезпечення виконання вимог земельного законодавства;

2.

відповідальність у зазначеній сфері є важливим елементом механізму гарантій земельних прав суб'єктів;

3.

норми цього інституту стимулюють додержання принципів земельного законодавства;

4.

в умовах переходу економіки країни до ринкових відносин зростає роль компенсаційної функції юридичної відповідальності.

Юридична
відповідальність

це юридичний обов'язок порушника юридичної норми відповідати за свою суспільно-негативну поведінку та прийняти на себе негативні правові наслідки через заходи державного примусу

Земельне
правопорушення

суспільно шкідливе (небезпечне) винна дія або бездіяльність, що порушує норми земельного законодавства.

Суб'єктами земельних правопорушень можуть виступати як громадяни, так і юридичні особи

Об'єктивна сторона земельного правопорушення полягає в порушенні вимог земельного законодавства і може бути представлена у вигляді протиправних **дій** або **бездіяльності**Вона може характеризуватися наявністю або відсутністю шкідливих наслідків, що наступили в результаті вчинення правопорушення

Суб'єктивна сторона земельного правопорушення характеризується наявністю вини у формі умислу (прямого чи непрямого) або необережності (недбалості або легковажності).

Загальним об'єктом земельних правопорушень є суспільні відносини у сфері використання і охорони земель.

Безпосереднім об'єктом земельного правопорушення можуть бути:

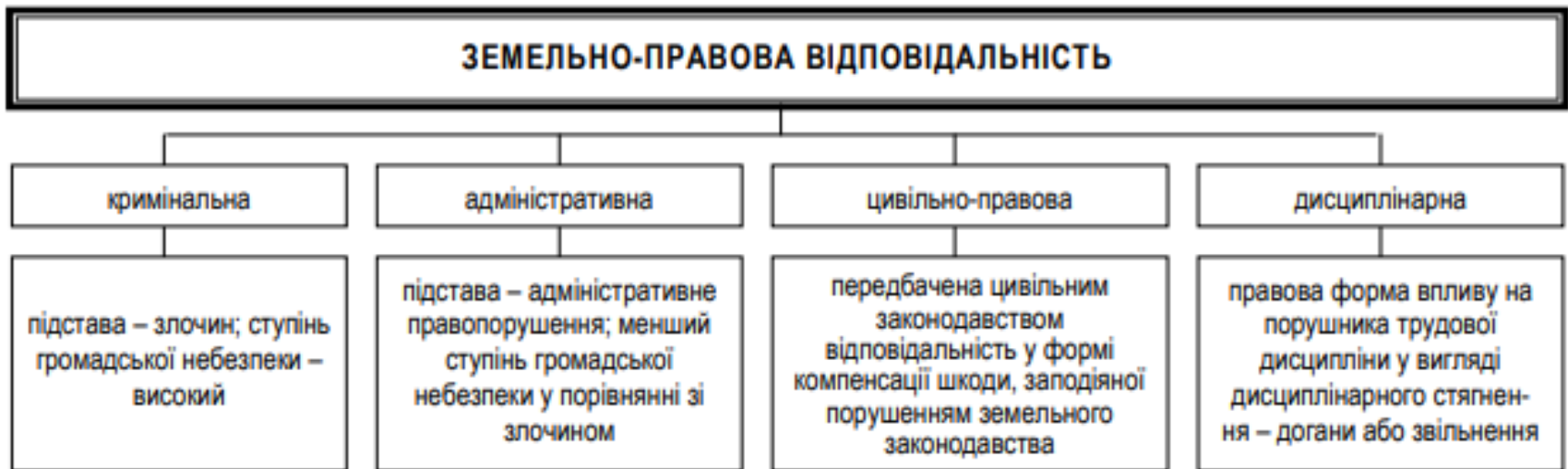
публічні земельні відносини, наприклад, при самовільному зайнятті земель або порушенні режиму заповідника

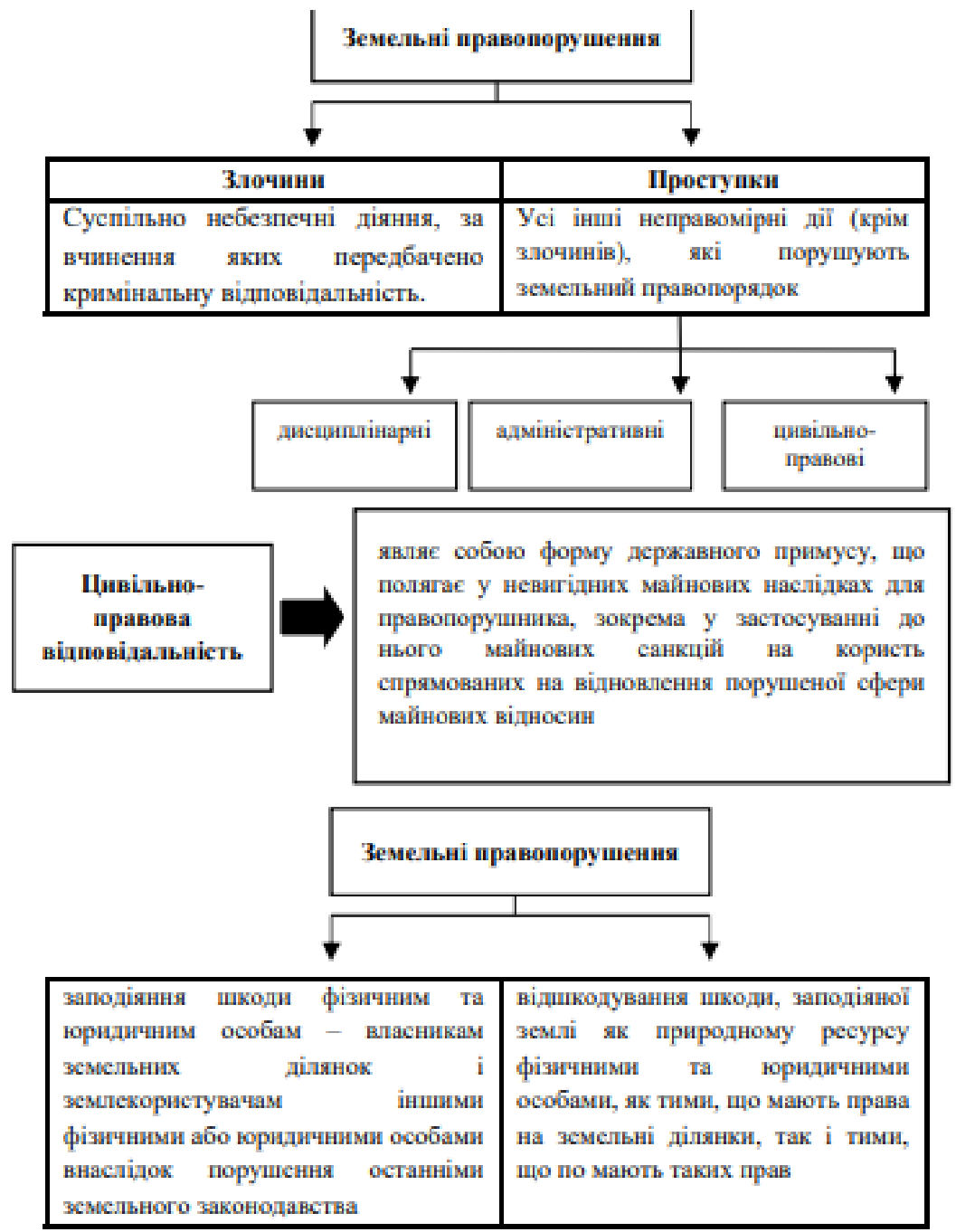
приватні земельні відносини, наприклад при порушенні власником правового режиму земельної ділянки

управлінські відносини, пов'язані з землею, в тому числі при порушенні порядку надання або незаконному відведенні земельної ділянки

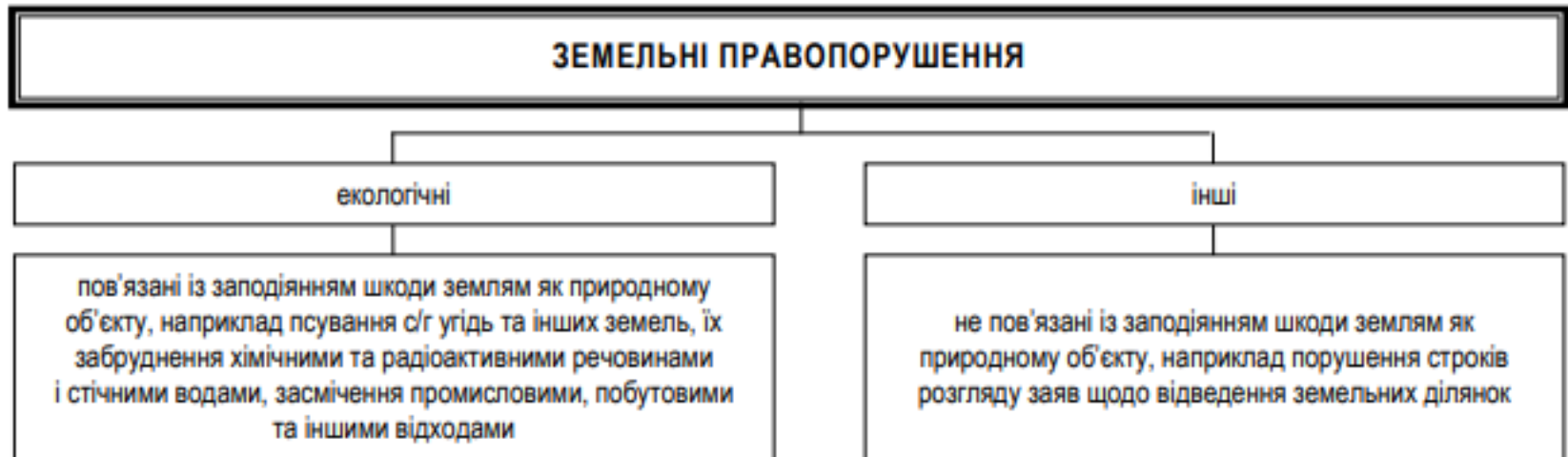
майнові земельні відносини, пов'язані з порушенням права власності, неправомірному зайняттю земельної ділянки

Види земельно-правової відповідальності

Види земельних правопорушень

Відповідальність за порушення земельного законодавства

ГРОМАДЯНИ ТА ЮРИДИЧНІ ОСОБИ НЕСУТЬ ЦИВІЛЬНУ, АДМІНІСТРАТИВНУ АБО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЗА ТАКІ ПОРУШЕННЯ¹²

укладення угод з порушенням земельного законодавства

самовільне зайняття земельних ділянок

псування с/г угідь та інших земель, їх забруднення хімічними та радіоактивними речовинами і стічними водами, засмічення промисловими, побутовими та іншими відходами

розміщення, проектування, будівництво, введення в дію об'єктів, що негативно впливають на стан земель

невиконання вимог щодо використання земель за цільовим призначенням

порушення строків повернення тимчасово займаних земель або невиконання обов'язків щодо приведення їх у стан, придатний для використання за призначенням

знищення межових знаків

1

приховування від обліку і реєстрації та перекручення даних про стан земель, розміри, кількість земельних ділянок

непроведення рекультивації порушених земель

знищення або пошкодження протиерозійних і гідротехнічних споруд, захисних насаджень

невиконання умов знімання, збереження і нанесення родючого шару ґрунту

відхилення від затверджених в установленому порядку проектів землеустрою; використання земельних ділянок с/г призначення для ведення товарного с/г виробництва без затверджених у випадках, визначених законом, проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь

ухилення від державної реєстрації земельних ділянок та подання недостовірної інформації про них

порушення строків розгляду заяв про відведення земельних ділянок

порушення строку видачі державного акта на право власності на земельну ділянку

Повернення самовільно зайнятих земельних ділянок

ПОВЕРНЕННЯ САМОВІЛЬНО ЗАЙНЯТИХ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

власникам землі або землекористувачам здійснюється без відшкодування затрат, понесених за час незаконного користування ними

приведення земельних ділянок у придатний для використання стан, включно зі знесенням будинків, будівель і споруд, здійснюється за рахунок громадян або юридичних осіб, які самовільно зайняли земельні ділянки

проводиться за рішенням суду

Адміністративна відповідальність за порушення земельного законодавства

Відповідальність за вчинення земельно-правових правопорушень в основному визначається гл. 7 КУпАП «Адміністративні правопорушення у сфері охорони природи, використання природних ресурсів, охорони культурної спадщини»

Ст. 52. Псування і забруднення с/г та інших земель

Ст. 53. Порушення правил використання земель

Ст. 53-1. Самовільне зайняття земельної ділянки

1

Ст. 53-2. Перекручення або приховування даних
Державного земельного кадастру

Ст. 53-3. Зняття та перенесення ґрунтового покриву
земельних ділянок без спеціального дозволу

Ст. 53-4. Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом
(поверхневим шаром) земель

2

1

Ст. 53-5. Порушення строку видачі державного акта на право власності на земельну ділянку

Ст. 54. Порушення строків повернення тимчасово зайнятих земель або неприведення їх у стан, придатний для використання за призначенням

Ст. 55 Самовільне відхилення від проектів землеустрою

Ст. 56. Знищення межових знаків

Ст. 59. Порушення правил охорони водних ресурсів

Ст. 63. Незаконне використання земель державного лісового фонду

2

Ст. 69. Пошкодження сінокосів і пасовищних угідь на землях державного лісового фонду

Ст. 72. Пошкодження лісу стічними водами, хімічними речовинами, нафтою і нафтопродуктами, шкідливими викидами, відходами і покидьками

Ст. 73. Засмічення лісів відходами

Ст. 74. Знищення або пошкодження лісоосушувальних каналів, дренажних систем і шляхів на землях державного лісового фонду

Ст. 77-1. Самовільне випалювання рослинності або її залишків

Кримінальна відповідальність за порушення земельного законодавства

Відповідальність за земельно-правові злочини в основному передбачається розд. VIII «Злочини проти довкілля» КК України

Ст. 197-1. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво

Ст. 238. Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення

Ст. 239. Забруднення або псування земель

Ст. 239-1. Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель

Ст. 239-2. Незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах

Ст. 252. Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів ПЗФ

Ст. 254. Безгосподарське використання земель

Майнова відповідальність за порушення земельного законодавства

